

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm VI. Solitæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

que Ecclesie consuetudine, secundum eundem Abb. in. Gl. 1

CAPITVLVM IV.

Omnes.

Principes ipsi, sicuti & alij omnes, Episcopo suo obedire debent.

NOTANDVM Vn. Rex seu Princeps, sicuti & reliquus populus Christianus, Episcopo tanquam Ordinario suo, in spiritualibus subiectus est; nisi quod in quibusdam speciali privilegio, aut immemoriali consuetudine Principes personae eximantur, v. g. quod cuilibet sacerdoti approbato de peccatis confiteri possint.

Porro, si Princeps in prouincia, aut regno suo plures Episcopos habeat, eius loci, seu ciuitatis Episcopus, in qua Princeps principalem sedem tenet, erit quoque ipsius Ordinarius, vt v. g. matrimonium contrahenti assistere possit; non item alterius ciuitatis Episcopus, in qua Princeps ordinariè non habitat, sicuti bene hic Gl. monet, ver. omnes Principes.

Adde pro doctrina huius c. S. Ignatium Martyrem in epist. ad Philadelphienfes: *Clerus, una cum populo vniuerso, militibus, Principibus, atque Cesare, ipsi Episcopo pareant.* S. Nazianzen. orat. 17. ad ciues: *Vos quoque (Principes ac Praefecti) lex Christi imperio meo, ac throno subijcit: Imperium enim nos quoque gerimus. addo etiam praestantius, ac perfectius: nisi verò aequum est, spiritum carni fasces submittere, & caelestia terrenis cedere.* Vide plura in hanc sententiam lib. 4. Theol. moral. c. 9. n. 1.

CAPITVLVM V.

Illud.

Episcopus Hildesheimensis relicta sua Ecclesia, propria auctoritate transtulit se ad Ecclesiam Herbipolensem, vt supra legimus in c. 3. & 4. de translat. Episcopi:

In excusationem attulit, quod ea translatio cederet in commodum temporale eiusdem Ecclesiae Herbipolensis. Sed id rejicit Papa Innocent. III. *Quia propter commodum temporale, non est abijciendum obedientiae bonum; cum id praestantius sit, quippe spirituale, quod temporali praferendum est.*

NOTANDVM Vn. Non est sufficiens causa legem violandi, quod inde bonum aliquod euenturum sit. *Quia non sunt facienda mala, vt eueniant bona, vt dixi lib. 1. Theol. moral. tr. 2. c. 9. n. 7.*

CAPITVLVM VI.

Solitae.

PARAPHRASIS.

Innocentius III. Imperatorem Constantinopolitanum perliteras reprehenderat, quod Patriarcham Constantinopolitanum in scabello iuxta pedes suos ad laeuam partem considerare faciat. Id egrè accipiens Imperator, rescripsit; Imperatoriam potestatem praferendam esse Sacerdotio, huius suae opinionis non veram causam seu argumentum, sed occasionem accipiens ex dicto S. Petri epist. 1. c. 2. *Subiecti igitur estote omni creature propter Deum sicut Regi tanquam praesentem.* Ad hoc respondetur; Apostolum loqui ad subditos, vt omnibus Superioribus, seu potestatem supra se habentibus obediant; ne videl. aliquis existimet, Christianos per susceptam Christi legem ab humanis potestatibus exemptos, ac liberos esse. Neque enim uero Imperatori, aut Regi denegatur imperium, ac potestas; sed in temporalibus duntaxat, atque in illos Christianos, qui ab ipso suscipiunt temporalia. At uero Pontifex in spiritualibus excellit: quippe quae temporalibus digniora sunt, sicuti anima corpori praefertur. Potest etiam praerogatiua Sacerdotij ex eo intelligi, quod Ierem. cap. 1, non Regi, vel ex regia

gia stirpe oriundo, sed ex Sacerdotali profapia descendenti dictum legimus: *Ecce constitui te hodie super gentes, & super regna &c.* Ex quibus apparet, quod Pontifex, quamvis potius mouerit Imperatorem, tamen iuste etiam increpare potuisset, cum Imperator se non possit à jurisdictione Pontificis, B. Petri successoris, eximere, si Ecclesie filius esse velit: quando quidem B. Apostolo oues generatim, & sine differentia commissæ sunt, dicente Domino: *Pasce oues meas,* Joann. 21. Sicut & generatim dictum est Petro, & successoribus Matth. 18. *Quidquid ligaueris super terram, erit ligatum & in caelis.*

SUMMARIUM.

1. Potestas ecclesiastica maior & dignior est seculari potestate, ut anima corpore.
2. Principes ac Domini seculares reuerentiam debent Sacerdotibus, maxime Prælati, decet etiam, ut in Conuentibus Episcopi dexteram, Duces seculares sinistram occupent.
3. Personæ ecclesiasticæ subsunt Imperatori ratione feudaliū bonorum, quæ in Imperio obtinent.

NOTANDVM I. Potestas Ecclesiastica maior ac dignior est seculari potestate, sicuti anima dignior est, quam corpus: & temporalia omnia subsunt, ac subordinata sunt spiritualibus, atque æternis. Sic ergo Respubl. & Magistratus secularis subordinatus esse debet Reipubl. & Magistratui Ecclesiastico, cuiusque imperium accipere in ordine ad finem supernaturalem, sicuti explicauit lib. 1. Theol. moral. tr. 4. c. 6. princ.

NOTANDVM II. Principes, ac Domini seculares reuerentiam debent Sacerdotibus, ijs maxime, qui in Ecclesia potestatem exercent, ut Episcopi, & similes Prælati. Idque obseruari decet, ut Episcopi in conuentibus ad dexteram collocentur, Du-

ces seculares uero ad sinistram, uti hic notauit Ioann. Andr. n. 18. Abb. n. 7.

NOTANDVM III. Personæ ecclesiasticæ subsunt Imperatori ratione feudaliū bonorum ac iurium, si quæ in Imperio obtinent. *Qua* de rein c. verum, 7. de foro compet. & dixi lib. 4. Theol. moral. tr. 9. c. 5. n. 2.

CAPITVLVM VII.

Per tuas.

Quæsitum fuit ex Innoc. III. Verum clericus, qui ordinem Subdiaconatus à Pontifice accepit, idcirco ab obedientia Episcopi exemptus sit. Respondit Papa, tametsi decens sit, ut tales, si cætera paria sint, plus inter alios clericos honorentur, quos Summus Pontifex ordinatione sua dignos iudicauit, tamen per eam ab obedientia, & subiectione, quam alioquin Episcopo debet, haud liberari.

Contra responsum Innocent. obijci potest: *Quod* baptizatus, vel ordinatus à Ministro digniore, non plus accipiat, quam baptizatus, aut ordinatus à Ministro uili; cum omnes conferant Sacramentum in uirtute Christi, tanquam principalis baptizantis, ordinantis, iuxta doctrinam S. August. relatum in c. cum tantum, 45. d. 4. de consecr. Ergo non rectè dicitur, Subdiaconum magis honorandum esse, quod à Summo Pontifice ordinatus fuerit. Respond. Hoc non ideo dici, quod amplius quid per sacramentalem ordinationem, à Papa collatam, acceperit; sed quia Pontifex eum dignum sua ordinatione iudicauit, testimonio huic meritò deferendum esse, ut tales præ alijs honorentur, ac promoueantur.

Querunt hic Canonistæ: Vtrum Episcopus ordinatum à Papa ob crimen in perpetuum ab ordine suscepto suspendere, aut deponere possit. Negat Gloss. ver Subdiaconatus, Innocent. ibid. & alij apud Ioann. Andr. n. 5. Fundamentum esse potest: *Quia* tales non possunt ab Episcopo ad ulterio- rem ordinem promoueri, c. cum in distri-